

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1925 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om utredning och förslag angående skyldighet för svenska medborgare, som mottaga utnämning till riddare och kommandörer av ordnar, att lösa utnämningensbrev och erlægga härför stadgad stämpelavgift. (1:a avd.)

I en inom första kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 137, har herr *Rosén* hemställt, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådana bestämmelser, att de svenska medborgare, som mottaga utnämning till riddare och kommandörer av de särskilda ordnarna, åläggas skyldighet att lösa utnämningensbrev och erlægga härför stadgad stämpelavgift».

Utskottet.
1922 års
riksdag.

Nu gällande stämpelavgifter å utnämningensbrev för riddare och kommandörer av de särskilda ordnarna hava tillkommit enligt beslut av 1922 års riksdag. I en vid nämnda riksdag inom första kammaren väckt motion, nr 143, hemställde herr *Vindahl*, i anledning av en utav Kungl. Maj:t framlagd proposition nr 224 med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen angående stämpelavgiften m. m., att, bland annat, då gällande stämpelsatser å omförmälda slag av utnämningensbrev måtte fördubblas. I betänkande nr 34 anförde bevillningsutskottet, att en höjning av berörda stämpelsatser saknade praktisk betydelse, enär i motionen avsedda utnämningensbrev enligt vedertagen praxis i flertalet fall icke utlöstes. På grund därav hemställde utskottet, att riksdagen måtte avslå motionen i vad den avsåg berörda stämpelavgifter. I en vid betänkandet fogad reservation anförde 8 av de i utskottets beslut deltagande följande:

»Den av utskottet inhämtade upplysningen, att utnämningensbrev för riddare och kommandörer av de särskilda ordnarna i regel icke utlösas, hade, enligt vår mening, bort föranleda utskottet att föreslå avlåtande av skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning och förslag till utfärdande av sådana bestämmelser, att utnämningensbrev skola lösas av dem, som mottaga dylika utnämningar. Det måste nämligen anses oriktigt, att tillämpningen av stämpelförordningen i detta avseende skall vara beroende på godtycke från deras sida, som skulle erlægga stämpelavgiften.

Emellertid har ett inom utskottet i detta syfte framställt yrkande icke vunnit majoritet, och, då motionen om dessa avgifters fördubbling icke berör frågan om åläggande för vederbörande att utlösa utnämningensbrev, läser ett skrivelseförslag icke kunna reservationsvis framställas. Vid sådant för-

hållande och då här förefinnes en möjlighet att kunna öka statsverkets inkomster, hava vi ansett oss böra fästa uppmärksamheten på saken, så att till nästa riksdag förslag i angiven riktning kan föreligga.

Vi anse likväl, att riksdagen i sammanhang med föreliggande förslag om fördubbling av åtskilliga andra stämpelavgifter bör fatta ståndpunkt även till herr Vindahls motion, i vad den avser fördubbling av nu ifrågakvarande stämpelavgifter — — —.»

Reservanterna hemställde fördenskull, att riksdagen måtte, med bifall till herr Vindahls motion, i vad densamma avsåge stämpelavgifterna för utnänningsbrev för riddare och kommandörer av de särskilda ordnarna, besluta, att nämnda avgifter skulle höjas till dubbla beloppen.

I avseende å utskottets berörda hemställan stannade kamrarna i olika beslut, i det att första kammaren biföll vad utskottet hemställt, under det att andra kammaren biföll nyssnämnda reservation. Vid företagen gemensam omröstning beslöt riksdagen i enlighet med andra kammarens mening. Det av reservanterna gjorda uttalandet kom vid denna utgång icke att inflyta i riksdagsskrivelsen.

De sälunda av riksdagen beslutade, alltjämt gällande stämpelavgifterna för utnänningsbrev till riddare och kommandörer av de särskilda ordnarna framgå av följande utdrag ur 3 § i förordningen angående stämpelgiften:

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Utnänningsbrev för</i>										
riddare och kommandör av Kungl. Maj:ts orden... kommandör med stora korset:	—	—	—	—	—	—	—	—	800	—
av svärdsorden										
av nordstjärneorden									400	—
av vasaorden										
kommandör:										
av svärdsorden										
av nordstjärneorden									300	—
av vasaorden										
riddare av konung Carl XIII:s orden									300	—
riddare av svärdsorden										
riddare eller ledamot av nordstjärneorden									100	—
riddare eller ledamot av vasaorden										
dock är riddare- eller kommandörsbrev, som i följd av utnämning under fälttåg meddelas, från stämpel	—	—	—	—	fritt	—	—	—	—	—

I motiveringen till det föreliggande förslaget har motionären erinrat om behandlingen vid 1922 års riksdag av herr Vindahls ovan omnämnda motion samt anfört, bland annat, att då de inkomstkällor, som finnas, borde utnyttjas, riksdagen syntes böra hos Kungl. Maj:t anhålla om utarbetande och framläggande av sådant förslag, som i den ovannämnda reservationen ansetts erforderligt för att råda bot på det missförhållandet, att det berodde på de med nådevedermälen hugnade att själva avgöra, om de skulle utlösa utnänningsbrev eller ej.

Den föreliggande motionen.

Uppgift å
kommendörer
och riddare.

Enligt en utskottet tillhandakommen uppgift hava inom de kungl. svenska riddarordnarna nedannämnda år utnämnts följande antal svenska medborgare:

	Till kommen- dörer med Stora korset	Till kommen- dörer I o. II klass	Till riddare
1922	13	121	624
1923	16	134	660
1924	6	105	629

Härtill komma under nämnda tre år 5 utnämningar till riddare av Konung Carl XIII:s orden. Någon utnämning till riddare och kommandör av Kungl. Maj:ts orden har under samma tid icke förekommit.

Utskottets
yttrande.

Därest utnämningssbrev för samtliga under åren 1922—1924 svenska medborgare tilldelade ordnar hade utfärdats och stämpelavgifter efter nu gällande stämpelsatser erlagts, skulle den årliga inkomsten för statsverket hava utgjort omkring 100,000 kronor. Enligt utskottets mening har man emellertid icke att räkna med, att en så pass stor inkomstökning skulle bliva följden, därest bestämmelser av den innebörd, som motionären med sitt skrivelseförslag åsyftar, bleve gällande. Säkerligen skulle nämligen den stora kostnaden avhålla mången från att mottaga ordensutnämning. Någon avsevärd inkomstökning skulle efter all sannolikhet icke komma att tillföras statsverket.

Av sålunda angivet skäl har bevillningsutskottet, som haft att bedöma den föreliggande frågan utslutande ur statsfinansiell synpunkt, icke ansett någon åtgärd med anledning av den föreliggande motionen vara påkallad.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Roséns förevarande motion, I: 137, om utredning och förslag angående skyldighet för svenska medborgare, som mottaga utnämning till riddare och kommandörer av ordnar, att lösa utnämningssbrev och erlagga härför stadgad stämpelavgift, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 maj 1925.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: Se under betänkandet nr 33.

Reservationer:

av herrar *Johan Bergman*, *Johansson* i Kullersta, *Lövgren* i Nyborg, *Björnsson*, *Alexis Björkman*, *Wahlmark*, *Björklund* och *Ericson* i Boxholm, vilka yrkat, att utskottet måtte hemställa,

att riksdagen, med bifall till förevarande motion I:137 av herr Rosén, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådana bestämmelser, att svenska medborgare, som mottaga utnämning till riddare och kommendörer av de särskilda ordnarna, åläggas skyldighet att lösa utnämningensbrev och erlægga härför stadgad stämpelavgift; samt

av herr *Rune*.